

Aika 22.10.2020 klo 17:00 - 18:43

Paikka Teams

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
44	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
45	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
46	Mäntsälän yleiskaava 2050: Kehityskuvavaihe	5
47	Kansalaisavustukset	13
48	Ilmoitusasiat	18

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Hägglund Antton Ekonen Sinikka Kujanpää Tiina Laaksonen Tapio Liljavirta Eija Pöykkö Enni Valkama Mika Vierikko Tarja Virpiaro Matti Ihalainen Wilma	puheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen nuorisovaltuustonedustaja	
	Peussa Kari	kh:n edustaja	
Muut	Siikaluoma Esa Leirimaa Vuokko	esittelijä pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Harju Viivi	nuorisovaltuuston edustaja	

Allekirjoitukset

	Antton Hägglund puheenjohtaja	Vuokko Leirimaa pöytäkirjanpitäjä
--	----------------------------------	--------------------------------------

---

Käsitellyt asiat

44 - 48 §

Pöytäkirjan tarkastus

Eija Liljavirta

Tiina Kujanpää

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Mäntsälän kunnan nettisivut

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvointilautakunta § 44

Päätösehdotus: Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvointilautakunta

§ 45

22.10.2020

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Hyvinvointilautakunta § 45

Päätösehdotus:

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Eija Liljavirta ja Matti Virpiaro.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Eija Liljavirta ja Tiina Kujanpää.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

Mäntsälän yleiskaava 2050: Kehityskuvavaihe

98/10.02.02/2018

Kuntakehityslautakunta 20.03.2019 § 36

Koko kunnan yleiskaavatyö on siirtymässä kehityskuvavaiheeseen. Ensimmäisen vuoden aikana on työstetty digitaalisia kartta-aineistoja, rakennettu selvityskirjastoja, analysoitu nykytilannetta sekä käynnistetty ja ohjattu maisemaa, liikennettä ja kulttuuriympäristöjä koskevia perusselvityksiä. Paljon työaikaa ovat vaatineet myös olemassa olevien rekisterien korjaustyöt. Kaavatyön aloitus toteutettiin kesäkuussa 2018 kyläiltoina eri puolilla Mäntsälää. Kyläiltoista saatiin asukkailta kokemusperäistä paikallistuntemusta ja mielenkiintoisia näkökulmia jatkotyöhön. Kaikki kyläiltoissa kerätty tieto on digitoitu paikkatietoaineistoksi hyödynnettäväksi jatkosuunnittelussa omana tasonaan Mäntsälän kunnan käyttämässä karttaohjelmassa. Parhailaan valmistellaan ensimmäisen vuoden aineiston julkaisua kokonaisuutena kaavan nettisivuilla.

Kuntakehityslautakunta on vuoden 2018 aikana ohjannut ja tukenut yleiskaavatyön edistymistä erillisissä teemakokouksissa. Tätä hyväksi todettua työskentelytapaa on syytä jatkaa seuraavassakin valmisteluvaiheessa.

Yleiskaavaan ei ole ollut käytettävissä suunniteltua henkilötyöpanosta, mikä näkyy erityisesti kaavatyöstä tiedottamisessa ja valmisteluaineiston julkaisemisessa. Tämä on tietenkin asukkaiden ja toimijoiden näkökulmasta valitettavaa ja tiedottamisen parantaminen ansaitsee jatkotyössä erityishuomiota.

Kehityskuvavaiheessa valmistaudutaan lopullisen yleiskaavan kaksitasoisuuteen. Mitoitettavia kehityskuvia laaditaan sekä koko kuntaan että tarkemmin asemakaava-alueille. Kehityskuvilla mallinnetaan riittävän erilaisia maankäytön tehokkuuksia ja vertaillaan lopuksi niiden vaikutuksia. Kehityskuvien pääsisällöt tarkentuvat työn edetessä, mutta lähtökohtana kehityskuvatyölle molemmissa mittakaavoissa ovat 1. "nykymalliin", 2. "kultainen keskite" sekä 3. "kasvukäytävän vetovoima". Kehityskuvissa mallinnetaan asumisen lisäksi yritystoimintaa. Mitoitettavien kehityskuvien rinnalla tarkastellaan tulevaisuuden megatrendejä ja ilmiöitä ja niiden vaikutuksia Mäntsälään. Pohdinnan keskiössä ovat paikallisesti vaikuttavat muutokset: Mihin on syytä varautua? Mitä uusia mahdollisuuksia tulevaisuus tarjoaa? Samalla työstetään myös erilaisten asumistoiveiden pohjalta mahdollisia tulevaisuuden asukasprofiileja.

Kehityskuvavaiheen päätteeksi järjestetään vuodenvaihteessa 2019/2020 valtuustoseminaari, jossa asetetaan tilaisuutta varten valmisteltujen mitoitussmallien, tulevaisuusnäkökulmien ja vaikutusten arviointien pohjalta tarkemmat tavoitteet seuraavan vaiheen kaavaluonnostyölle. Valtuustoseminaarin jälkeen valmisteluaineistoja ja kaavaluonnokselle

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

asetettuja tavoitteita esitellään myös asukkaille ja toimijoille omassa kaavaillassaan. Alkusyksystä kuntakehityslautakunnalle järjestetään oma teemakokouksensa yleiskaavatyöstä. Tilaisuuksien tarkka ajankohta tarkentuu lähempänä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa yleiskaavan suunnittelualueeksi on määritelty koko Mäntsälä. Juuri vahvistuneelle Sälinkää-Soukkion osayleiskaava-alueelle ei lähtökohtaisesti ole tarkoitus osoittaa muutoksia. Arola-Jokelanseudun osayleiskaava-alueen rooli taas ratkeaa työn edetessä. Yleiskaavatyön alkuvaiheessa paikkatietoaineistoja ja analyysijä on työstetty koko kunnasta, jotta niiden pohjalta voidaan muodostaa koko kuntaa koskevia johtopäätöksiä. Tehdyt aineistot ja analyysit tulevat palvelemaan myös kunnan muuta toimintaa ja hankkeita. Laajemman näkökulman saamiseksi myös kehityskuvavaiheen mitoitussmallit laaditaan koko kuntaan.

(Valmistelijat yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi, kaavasuunnittelija Outi Kampman ja suunnitteluavustaja Sara Dahlström)

Kaavoitusjohtajan päätösesitys:

Kuntakehityslautakunta esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi yleiskaavatyön kehityskuvavaiheelle esitetyn tavoitteellisen aikataulun ja työsisällön sekä pyytää lähettämään asian kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Käsittely:

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi esitteli asiaa.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 08.04.2019 § 80

Kunnanjohtajan päätösesitys

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

Kunnanhallitus hyväksyy yleiskaavatyön kehityskuvavaiheelle esitetyn tavoitteellisen aikataulun ja työsisällön sekä lähettää asian kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Käsittely: Kaavoitusjohtaja Lauri Pourua ja maankäyttöinsinööri Vesa Gummerusta kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

- Merkittiin, että Anna Helin ja Heta Ravolainen-Rinne saapuivat kokoukseen tämän pykälän aikana.

Kunnanvaltuusto 15.04.2019 § 36

Esitys

Kunnanvaltuusto merkitsee yleiskaavatyön kehityskuvavaiheen tavoitteellisen aikataulun ja työnsisällön tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kuntakehityslautakunta 16.09.2020 § 70

Kuntakehityksen yleiskaavatiimi on valmistellut yleiskaavan kehityskuva-asiakirjoja kunnanhallituksessa 8.4.2019 hyväksytyjen työsisältöjen pohjalta. Yleiskaavatyön tavoitteellinen aikataulua on osoittautunut mahdottomaksi noudattaa henkilömuutosten ja talvella 2020 alkaneen pandemian vaikutusten vuoksi, esimerkiksi valmistelutyö vuorovaikutteisuudesta ennen kehityskuvien nähtäville asettamista on jouduttu tinkimään. Kehityskuvien valmistelun aikana talven, kevään ja kesän 2020 aikana on järjestetty kuntakehityslautakunnan kanssa yhdeksän yhteistä työpajailtaa, joiden kuluessa on käyty läpi erityisesti kirkonkylätaajaman ja haja-asutusalueiden keskeiset kehittämisperiaatteet sekä kunnan kehityksen keskeisimmin vaikuttavat megatrendit.

Kehityskuvat eivät ole maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kaavan vaihe, mutta usein yleiskaavatöissä käytetty lisävaihe, jonka aikana luodaan maankäyttö- ja rakennuslain näkökulmaa laajempia ja toiminnallisempia katsauksia suunnittelualueen nykytilaan ja kehitysnäkymiin. Tätä tarkoitusta palvelevat kehityskuva-aineistoon sisältyvät tulevaisuustarkastelut ja asukasprofiilit.

Tulevaisuustarkasteluina on käyty läpi mm. Uudenmaan liiton laatimia tulevaisuusraportteja ja verrattu niitä nykyisen kuntastrategian SWOT-analyysipohjaiseen tulevaisuusympäristön arviointiin. Löydettyjen megatrendien ristiintaulukoinnissa lähtökohdaksi on otettu ytimekäs Uudenmaan liiton 5.0 -tulevaisuustarkastelu. Kuntakehityslautakunnan

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

---

työpajassa näistä on valikoitu kolme Mäntsälän kehityksen kannalta keskeisintä tarkempaan analyysiin.

Mäntsälän kirkonkylän osalta on valmisteltu kolme mitoittavaa kehityskuvaa. Valmisteluvaiheen aikana ei kyetty tunnistamaan annettuihin otsikoihin ("Nykymalliin", "Kultainen keskitie" ja "Kasvukäytävän vetovoima" liittyen sellaisia keskeisiä eroja yhdyskuntarakenteeseen vaikuttavissa kehitysvuomissa, että eri vaihtoehtoja kesken oli päädytty olennaisesti toisistaan poikkeaviin yhdyskuntarakenteisiin, vaan kolme kehityskuvaa pikemminkin ovat yhden ja saman rakenteen jalostamista kolmessa erilaisessa taloudellisten mahdollisuuksien ympäristössä. Historiallisesti Mäntsälä on kasvanut erityisesti taloudellisten nousukausien aikana. Mäntsälän 2010-luvun mittaan hiipunut kasvu heijastaa myös samalla koko maan talouskehityksen hitautta. Niinpä nopeimman kasvun kehityskuvavaihtoehto "Kasvukäytävän vetovoima" pitää sisällään oletuksen suotuisista taloudellisista oloista, jolloin myös esim. liikenneverkkoa ja palveluita kyetään rakentamaan ja ylläpitää laajemmin kuin muissa vaihtoehtoissa.

Kehityskuvia varten on laadittu osa-alueittainen väestöennuste vuoteen 2050. Se noudattaa vuoteen 2028 saakka kunnan virallista väestöennustetta, ja on ekstrapoloitu samoja kasvuoletuksia käyttäen vuoteen 2050 saakka kymmenvuotiskausittain. Mitoituksen osalta kirkonkylätaajaman kolmen kehityskuvan väestönkasvu ja asuinrakentamisen tarve asettuvat jotakuinkin suhdelukuihin 1: 2: 3.

Kehityskuvan 1 "Nykymalliin mukaan Mäntsälän kunnan väkiluvun keskimääräinen vuotuinen kasvu olisi 0,2 – 0,5 %, jolloin väkiluku v. 2050 oli vajaa 23 000 asukasta. Näistä Kirkonkylän asemakaava-alueelle asuisi n. 12500 (lähtötilanteessa 11000). Kehityskuvan 2 " Kultainen keskitie" mukaan väkiluvun keskimääräinen vuotuinen kasvu olisi 0,3 – 0,7 %, jolloin Mäntsälän väkiluku v. 2050 olisi n. 24200 asukasta, näistä Kirkonkylän asemakaava-alueelle asuisi n. 13300. Kehityskuvan 3 "Kasvukäytävän vetovoima" mukainen vuotuinen väestönkasvu olisi 0,7 – 1,0 % Mäntsälän väkiluku v. 2050 olisi n. 26900 asukasta, joista Kirkonkylän asemakaava-alueelle asuisi n. 14200.

Väestöennusteista päästään arvioimaan tarvittavien rakentamisalueiden määrää asumisväljyyskehityksen ja rakentamisalueiden aluetehokkuuden kautta. Kaikissa kehityskuvavaihtoehtoissa otetaan tavoitteeksi kirkonkylän keskeisten alueiden täydentävä ja tiivistävä rakentaminen. Näin voidaan korvata suuri osa uudisalueiden tarpeesta ja voidaan vastata Mäntsäläkin koskevista yhdyskuntarakenteen tuottamien hiilidioksidipäästöjen voimakkaan vähentämisen tavoitteisiin. Viime vuodet Mäntsälän asuntorakentamisen painopiste on ollut Kirkonkylän keskustaan ja rautatieaseman lähelle toteutetussa kerrostalo-, pienkerrostalo- ja rivitalorakentamisessa. Saman trendin oletetaan jatkuva. Toisaalta kirkonkylän ydintä ympäröivät 1960-80 -lukujen pientaloalueet ovat tulossa peruskorjausikänsä, jolloin myös näiden kortteleiden uudistaminenkin voi tulla kyseeseen. Kirkonkylän sisältä on löydetty rakentamiseen hyvin

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

---

sopivia vielä rakentamattomia alueita. Välttämättömät yhdyskuntarakennetta laajentavat uudisalueet sijoittuvat mm. Anttilan ja Lempivaaran alueiden pohjoispuolelle. Toisaalta on pyritty välttämään taajaman vetovoimatekijöinä toimivien metsäisten mäki-alueiden ottamista laajamittaisesti rakentamisen piiriin.

Mäntsälään tarvitaan myös uusia työpaikka-alueita nykyisen Kapulin tullessa täyteen varatuksi. Kapulia on mahdollisuus laajentaa länteen Hyvinkääntien suunnassa, vaihtoehtona on suurten yhtenäisten työpaikka-alueiden toteuttamiseksi Pornaistentien länsipuolella olevan ns. Poikkien alueen merkittävä laajentaminen etelään ja kohti Mäntsälänjokea. Kunnan kärkihankkeena on saada kehitettyä vt4:n Tuuliruusun palvelualueita palvelevasta liittymästä normaali moottoritie-liittymä ja liittää se st 140:hen. Uusi liittymä helpottaisi kirkonkylätaajaman eteläosassa alueen valtakunnallisesti tärkeän logistisen aseman hyödyntämistä ja loisi raskaalle liikenteelle uusia reittivaihtoehtoja Toisaalta vanhoista alueista Kruunun alue kaipaa taajamakuvallista uudistamista, Sälinkääntien teollisuusalue taas sijaitsee pohjavesialueella lähellä kunnan tärkeintä vedenottamoaa, kuten myös Liljendalin alue. Työpaikka-alueet ovat siten voimakkaasti profiloituneita, ja niiden muuttaminen olennaisesti toisenlaiseen käyttöön vaatisi pitkän ajan.

Liikenneverkon kehittämistavoitteet on kehityskuvatyössä pelkistetty kirkonkylän alueen kärkihankkeisiin ja tavoiteverkoksi.

Liikenteen kärkihankkeet ovat

1. Tuuliruusun ETL ja sen liittyminen Mt 140:een
2. Vt 25 kehittäminen Mäntsälä ETL (eteläinen) – Mt 140
- 2B Kapulin teollisuusalueen liikenteen kehittäminen
3. Isolammintien jatke Sälinkääntielle
4. Pikavuoropysäkit moottoritiele Mäntsälän rautatieaseman yhteyteen
5. Lahdentien (Mt 140) kehittäminen Mäntsälän keskustan kohdalla
6. Katuyhteys Liljendalin yritysalueelta (Mt 11732) – Porvoontie (Kt 55)

Kehityskuvien mitoituksessa ei ole suoraan otettu kantaa rakentamisen suuntautumisesta taajamien ja haja-asutusalueen välillä. Nykyisen kuntastrategian mukaan taajamiin suuntautuu 70% rakentamisesta. Käytännössä taajamiin on suuntautunut tätä suhdetta suurempi osa rakentamisesta, erityisesti viime vuosina. Toisaalta Helsingin MAL-sopimus velvoittaa ohjaamaan seudullisesti jopa 90% seudullisesti ensisijaisille, hyvin kestävin liikennemuodoin tavoitettaville alueilla, jotka Mäntsälän osalta sijaitsevat kirkonkylätaajaman keskeisillä alueilla.

Hyökännummen taajamassa kasvun arvioidaan olevan keskimäärin suhteellisesti suurempaa kuin kirkonkylässä, koska taajama sijaitsee keskeisemmin Helsingin työssäkäyntialueella. Taajaman laajentamiseksi tarjotaan kaksi strategista vaihtoehtoa: laajentuminen Tuusulan kuntarajan tuntumassa Linjatien suunnassa kaakkoon Jyväskylän pelloille kohti Arolaa tai pohjoiseen/ koilliseen kohti Ohkolan kyläaluetta.

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

Haja-asutusalueella pyritään tunnistamaan eri tyyppisiä alueita ja kehittämisvyöhykkeitä. Nyt hajarakentamista ohjataan v. 2006 hyväksytyllä kolmiportaisella edullisuusvyöhykkeistyksellä (kyläkeskukset, kyläalueet, muu haja-asutusalue). Järjestelmää pyritään kehittämään siten, että huomioidaan yhdyskuntarakenteessa ja sen ohjaamiseen vaikuttavissa tekijöissä 15 vuodessa tapahtunut kehitys ja tunnistamalla nykyisen järjestelmän luomat rakentamismahdollisuuksien kapeikot. Lähtökohtana on säilyttää nykyinen suunnittelutarvealue ja pitää mitoitusvyöhykkeistys yksinkertaisena ja ymmärrettävänä. Lähtökohtana on edelleen osoittaa kyliin 1 tai 2 mitoitusvyöhykettä, kehityskuvakartoilla päävaihtoehtona on periaatteellinen kahden vyöhykkeen malli. Kylien lisäksi maaseudun rakenne on tiivistynyt alemman tieverkon ja merkittävimpien, läpiajettavia lenkkejä muodostavien yksityisteiden varaan. Tutkitaan mahdollisuutta osoittaa sekundäärinen mitoitusvyöhyke tärkeimpien kyläteiden ympärille esim. 150/ 300/ 500 metrin etäisyyksillä. Maa- ja metsätalousvaltainen muu haja-asutusalue muodostaisi yhden tai kaksi vyöhykettä.

Mitoitusperuste ja se, mihin rakentaminen yleiskaavalla pyritään ohjaamaan, voivat poiketa toisistaan. Mitoitusvyöhykkeet eivät myöskään suoraan huomio eräitä ympäristön positiivisia tai negatiivisia arvotekijöitä (esim. kulttuuriympäristö, pohjavesialueet, melu, tärinä), vaan näistä annetaan yleiskaavassa suunnitteluun vaikuttavia määräyksiä, jotka huomioidaan aikanaan suunnittelutarveharkinnassa.

Kehityskuva-aineiston nähtävillä asettaminen ja vuorovaikutus sekä jatkotyön aikataulu

Yleiskaavan laatimiselta on odotettu vuorovaikutteisuutta ja osallistumistilaisuuksien järjestämistä. Kehityskuvamateriaali asetetaan nähtävillä kunnantalolle ja kunnan internet-sivuille. Kunnan hallintosääntö sallii yleiskaavan valmisteluvaiheen materiaalin nähtävillä asettamisen lautakannan päätöksellä, mikä on järkevä menettelytapa nyt koronapandemian aikana. Kehityskuva-aineistot esitellään myös kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle. Nähtävilläolon aikana pyritään järjestämään kyläkierros, jossa useammassa alueellisessa yleisötilaisuudessa kehityskuva-aineistoa esitellään, ja siitä on mahdollista keskustella valmistelijoiden kanssa. Nähtävilläolon aikana kehityskuva-aineistosta on mahdollista antaa kirjallista tai suullista palautetta (mielipide). Lisäksi aineistosta pyydetään lausunnot kunnan eri toimialoilta ja viranomaisilta.

Kyläkierros vaatii kehityskuvien karttamateriaalilta uusia suuremmissa mittakaavassa olevia karttatulosteita, joita ei ole vielä tuotettu. Lähtökohtaisesti nähtävillä asetetaan ja lausunnot pyydetään kehityskuvaselostusta, joka sisältää karttojen pienennykset.

Kehityskuvasta saatu palaute luokitellaan ja sille laaditaan vastineet. Kehityskuvavaiheen lopussa (alustavasti tammikuussa 2021) on tarkoitus järjestää valtuustotyöpaja, jossa työstitään kehityskuvista saadun

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

---

palautteen pohjalta linjauksia ja ohjeistuksia yleiskaavaluonnoksen laatimista varten. Näistä linjauksista ja luonnosvaiheeseen siirtymisestä päättää kunnanhallitus (alustavasti helmikuussa 2021). Yleiskaavaluonnos on tarkoitus asettaa nähtäville kesäksi 2021.

(Valmistelijat yleiskaava-arkkitehti Mika Ahonen, kaavasuunnittelija Outi Kampman ja kaavasuunnittelija Sara Dahlström)

Kuntakehitysjohtajan päätösesitys

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä Mäntsälän yleiskaava 2050:n kehityskuva-aineiston julkisesti nähtäville asettamista varten ajalle 24.9. – 2.11.2020 sekä pyytää tarvittavat viranomaislausunnot 2.11.2020 mennessä,
- valtuuttaa kuntakehityksen viimeistelemään nähtäville asetettava aineisto ja tuottamaan nähtävilläpitoa ja kyläkierrosta varten sopivassa mittakaavassa olevia versioita kehityskuvakartoista kuitenkin siten, että kehityskuvaselostus on varsinainen nähtäville asetettava asiakirja,
- hyväksyä esitetyn tavoitteellisen aikataulun ja työsisällön yleiskaavan kehityskuvavaiheen loppuunsaattamiseksi ja luonnosvaiheeseen siirtymiseksi,
- järjestää kehityskuvien nähtävillä olon aikana esittely- ja keskustelutilaisuuksien sarjan ("kyläkierron") koronaviruspandemian asettamien rajoitusten puitteissa sekä
- lähettää asian kunnanhallitukselle tiedoksi.

Käsittely: Kuultavana oli yleiskaava-arkkitehti Mika Ahonen asiantuntijana asiassa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Mäntsälän yleiskaava 2050 kehityskuvaselostus

Hyvinvointilautakunta § 46

Yleiskaavan laadinnassa tulee huomioida asumisen monimuotoisuus sekä eri ikäiset ja eri elämänvaiheessa olevat ihmiset, liikenteen, luonnonsuojelun ja virkistyksen tarpeet. Asumisen erilaisuus ja monimuotoisuus ovat elinvoiman ja viihtyvyyden edellytys.

Yhdyskuntarakenteita tiivistetään, kevyenliikenteen kehittämiseen panostetaan ja puhutaan asumisen, työpaikkojen ja palveluiden sekoittuneesta rakenteesta. Monipuolinen palveluympäristö tekee arjesta sujuvaa ja vähentää liikkumisesta aiheutuvia päästöjä.

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 46	22.10.2020

Mäntsälän kuntakehityslautakunta on pyytänyt 22.9.2020 lausuntoa hyvinvointilautakunnalta 2.11.2020 mennessä Mäntsälän yleiskaava 2050:n kehityskuva-asiakirjasta, joka löytyy kunnan internet-sivuilta osoitteesta

<https://www.mantsala.fi/kuntakehityspalvelut/kaavoitus/kaavoja-nahtavana>

Hallintojohtaja: Päätösesitys esitetään kokouksessa.

Päätös: Hyvinvointilautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Mäntsälän yleiskaava 2050:n kehityskuva-asiakirja on hyvin ja monipuolisesti laadittu.

Hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä, että yhdyskuntarakennetta suunnitellaan ihmisten ja yhteisöjen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen näkökulmasta. Tavoitteena tulee olla terveellinen ja turvallinen arkiympäristö. Tämä tavoite onkin huomioitu kehityskuvassa.

Lautakunta painottaa, että kevyenliikenteenväylien rakentamiselle on luotava yleiskaavassa hyvät edellytykset. Kävely ja pyöräily edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä parantaa ilmastoa. Lisäksi koulujen läheisyydessä väylät parantavat kaikkien turvallista liikkumista ja vähentävät kuljetuskustannuksia.

Lautakunta toteaa, että meluvallien rakentaminen (erityisesti Linnamäelle ja Hirvihaaraan) lisää asumisen viihtyvyyttä ja ihmisten hyvinvointia. Tämä tulee mahdollistaa yleiskaavassa.

Yleiskaavan laadinnassa tulee huomioida asumisen monimuotoisuus sekä eri ikäiset ja eri elämänvaiheessa olevat ihmiset, liikenteen, luonnonsuojelun ja virkistyksen tarpeet. Asumisen erilaisuus ja monimuotoisuus ovat elinvoiman ja viihtyvyyden edellytyksiä.

Kun yhdyskuntarakenteita tiivistetään ja kevyenliikenteen kehittämiseen panostetaan, niin puhutaan asumisen, työpaikkojen ja palveluiden sekoittuneesta rakenteesta. Monipuolinen palveluympäristö tekee arjesta sujuvaa ja vähentää liikkumisesta aiheutuvia päästöjä.

Hyvinvointilautakunta	§ 13	26.03.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 22	15.04.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 27	28.05.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 35	25.08.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 47	22.10.2020

Kansalaisavustukset

51/02.05.01/2020

Hyvinvointilautakunta § 13

Kansalaisavustuksia myönnetään mäntsäläläisten järjestöjen ja yhteisöjen sekä asukas- ja kylätoiminnan tuottamaan kaikenikäisten liikkumisen ja digiosaamisen lisäämiseen ja syrjäytymisen ennakointiin ja osallisuuden vahvistamiseen. Avustusten tavoitteena on myös yhteisöllisyyden ja kumppanuuden vahvistaminen sekä vapaaehtoistoiminnan lisääminen.

Tuki kohdentuu Mäntsälän alueella toimiville järjestöille ja yhteisöille asukas-, kylä- ja kansalaistoimintaan sekä monikulttuuriseen toimintaan.

Kansalaistoiminnan avustukset on tarkoitettu järjestöille ja yhteisöille, jotka eivät täytä nuoriso-, liikunta- ja kulttuuritoiminnan periaatteita.

Avustuksia ei myönnetä:

- Tapahtumiin ja hankkeisiin, joiden tarkoitus on liiketaloudellinen toiminta
- Investointeihin ja kiinteän omaisuuden hankintaan
- Kaupallisen kustannus- ja julkaisutoimintaan
- Apurahoina tai stipendeinä edelleen jaettavaksi
- Opinto- ja virkistysmatkoihin
- Alkoholi-, elintarvike-, kahvitarjoilu- tai ruokailukustannuksiin
- Kunnan tuottamiin omiin palveluihin
- Avustusta ei voi käyttää suoraan palkkaus- ja hallintokuluihin.

Vuoden 2020 kansalaisavustuksiin on varattu 15 000 euroa. Muuttuneen korona-poikkeustilanteen vuoksi asiaa lykätään ja arvioidaan, tuleeko haku esimerkiksi uusia ja mikä on jaettava summa. Tilannekuva on tällä hetkellä hyvin epäselvä.

Taustamateriaalina on kansalaisavustukset tunnuslukuja ja lisätietoja.

(Valmistelija / lisätietoja:

hallintojohtaja Esa Siikaluoma, puh. 040 314 5201 ja
hyvinvointikoordinaattori Vuokko Leirimaa, puh. 040 314 5666).

Hallintojohtajan päätösesitys

Hyvinvointilautakunta merkitsee asian tämän hetkisen tilanteen tiedoksi ja palaa asiaan seuraavassa etäkokouksessa/neuvonpidossa.

Päätös:

Merkitään hyvinvointilautakunnalle tiedoksi kansalaisavustusten tämän hetken tilanne ja asiaan palataan 15.4.2020 Teams-kokouksessa.

Liite 1. Kansalaistoiminnan avustukset 2020

Pöytäkirjan tarkastajat:

Hyvinvointilautakunta	§ 13	26.03.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 22	15.04.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 27	28.05.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 35	25.08.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 47	22.10.2020

Hyvinvointilautakunta § 22

Vuoden 2020 kansalaisavustuksiin on varattu 15 000 euroa. Muuttuneen korona poikkeustilanteen vuoksi asiaa arvioidaan uudelleen huomioiden avustusmäärärahojen kokonaistilanne.

Hallintojohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi hyvinvointimäärärahojen 2020 kokonaiskäyttötilanne ja kansalaisavustusten käyttösuunnitelma.

Päätös:

Hyvinvointimäärärahojen 2020 kokonaistilanne ja kansalaisavustusten käyttösuunnitelma merkitään hyvinvointilautakunnalle tiedoksi päätösehdotuksen mukaisesti.

Kansalaisavustuksiin liittyvät avustusmäärä rahat mietitään uudelleen kokonaisuutena ja tuodaan päätösehdotus hyvinvointilautakunnan toukokuun kokoukseen.

Hyvinvointilautakunta § 27

Koronapandemia on aiheuttanut muutoksia urheiluseurojen normaaliin toimintaan kevään aikana. Alku kevästä kunnan liikuntatoimesta lähetettiin kysely 30 mäntsäläläiselle urheiluseuralle. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa urheiluseurojen toimintaa ja taloudellista selviytymistä koronan aiheuttaman poikkeusolojen aikana.

Kyselyyn vastasi 13 seuraa. Puolet seuroista on luoneet erilaisia korvaavia harjoittelutapoja jäsenilleen mm. Facebookin kautta

Poikkeusolojen jatkumisen pelätään heikentävän seurahenkeä ja yhteisöllisyyttä. Seurojen tilavuokrat/maksut ja muut juoksevat kulut aiheuttavat taloudellista huolta. Suurimmalle osalle kyselyyn vastanneista poikkeustila muodostaa merkittäviä talousongelmia, koska tapahtumia ja kilpailuja ei voida järjestää. Näin ollen tapahtumista ja kilpailuista saatuja tuloja jää saamatta.

Suurimalla osalla kyselyyn vastanneista seuroista viime vuoden tulot olivat alle 10 000 euroa, yksittäisellä seuralla tulot olivat yli 150 000 euroa. Vuoden 2020 alussa seurojen taloudellinen tilanne oli joko hyvä tai tyydyttävä, kolme seuraa ilmoitti taloudellisen tilanteen olleen heikko. Poikkeusolojen pitkittyminen aiheuttaa sen, että osa seuroista ei selviä taloudellisesti ilman kunnan ja/ yhteiskunnan tukitoimia.

Hallintojohtajan päätösesitys

Pöytäkirjan tarkastajat:

Hyvinvointilautakunta	§ 13	26.03.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 22	15.04.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 27	28.05.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 35	25.08.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 47	22.10.2020

Hyvinvointilautakunta päättää vuoden 2021 auki olevien avustusten maksutus- ja aikatauluperusteista.

Päätös:

Koronan aiheuttaman poikkeustilan vuoksi hyvinvointilautakunta päättää, että elokuun puolivälissä avataan uudelleen haku kansalais- ja yhteisöavustuksiin.

Hyvinvointilautakunta esittää lausuntonaan kunnanhallitukselle seuraavaa:

Lautakunta pitää tärkeänä, että kunnan talousarvioaraamissa ei lähdetä vähentämään hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen resursseja ja rahoja.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen panostaminen on ensiarvoisen tärkeää, kun pyritään hillitsemään sotekustannuksia ja korjaamaan koronakriisin aiheuttamia haasteita, jotka kohdistuvat kaikkiin ikäryhmiin.

Hyvinvointilautakunta § 35

Kesän perusteella arvioitiin, että koronapandemia on hiipumassa Suomessa. Yhä enemmän on alkanut tulla kuitenkin huolestuttavia uutisia koronatapausten lisääntymisestä maailmanlaajuisesti. Myös Suomen koronaan sairastuneiden määrät ovat olleet nousussa.

Koronan aiheuttaman epävarmuuden vuoksi kansalaisavustusten jakoa siirrettiin. Myös aluerahapäätökset ovat lykkääntyneet. Syksyn avustusten jakaminen ja jakokriteerit tulee miettiä uudelleen. Mäntsälässä hyvinvoinnin edistämisen kolme kärkiteemaa ovat kaikenikäisten liikkumisen lisääminen, digiosaamisen lisääminen ja syrjäytymisen ennakointi ja osallisuuden vahvistaminen. Jaettavien avustusten tulisi tukea kyseisiä teemoja, samalla huomioida koronan aiheuttamat rajoitteet käytännön toteutuksessa. Avustusten jaon kriteerinä tulee olla myös yhdistyksille ja seuroille tulleiden taloudellisten menetysten määrä, kun tapahtumia on jäänyt järjestämättä tai ne ovat siirtyneet.

Kansalaisavustusten jaossa huomioidaan nyt niin liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja kansalaisavustusten piiriin kuuluvat yhdistykset, järjestöt ja seurakunnat. Jaettava avustussumma on 35 000 euroa,

Hallintojohtajan päätösesitys

Hyvinvointilautakunta päättää avata kansalaistoiminnan avustusjaon ja määrittelee avustuskriteerit. Avustusten haku toteutetaan niin, että lautakunta voi tehdä päätökset lokakuun kokouksessa.

Päätös:

Hyvinvointilautakunta päätti avata kansalaistoiminnan avustusjaon ja määritteli avustuskriteerit, joissa huomioidaan hyvinvointisuunnitelman mukaiset teemat kaikenikäisten liikkumisen lisääminen, digiosaamisen lisääminen, syrjäytymisen ennakointia osallisuuden vahvistaminen.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Hyvinvointilautakunta	§ 13	26.03.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 22	15.04.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 27	28.05.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 35	25.08.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 47	22.10.2020

Lisäksi kriteereissä huomioidaan seurojen, yhdistysten ja järjestöjen taloudelliset menetykset koronapandemian aikana.

Hyvinvointilautakunta tekee avustuspäätökset lokakuun kokouksessa.

Hyvinvointilautakunta § 47

Keväällä 2020 jätettiin jakamatta kansalaisavustus 15 000 euroa koronan aiheuttaman epävarmuuden vuoksi. Hyvinvointilautakunta päätti 25.8.20 kokouksessa ylimääräisen avustuksen avaamisesta. Ylimääräinen avustushaku yhdistyksille, järjestöille ja seuroille oli 9.9.-5.10. 2020. Määräaikaan mennessä tuli 31 hakemusta, joista kolme ei täyttänyt avustuskriteereitä.

Kaikenikäisten liikkumisen lisäämiseen haettiin 11 307,50 euroa, digiosaamisen lisäämiseen 4 230,00 euroa, syrjäytymisen ennakointiin ja osallisuuden vahvistamiseen 25 717,50 euroa sekä koronan aiheuttamien taloudellistenmenetysten korvaamiseen 101 550,47 euroa. Yhteensä avustuksia haettiin 142 805,47 euroa.

Nummisten kylä ry:n uimarannalle johtavan 200 m kulkuväylän kunnostukseen anottu raha siirretään vuoden 2021 aluerahasta maksettavaksi.

Ylimääräisiin avustuksiin on varattu rahaa 35 000 euroa.

(Valmistelijat vt. vapaa-aikapäällikkö Vuokko Leirimaa vuokko.leirimaa@mantsala.fi, kulttuurisihteeri Tarja Kuusela tarja.kuusela@mantsala.fi, liikuntasihteeri Harri Bister, harri.bister@mantsala.fi ja rahoitussuunnittelija Saija Kuune saija.kuune@mantsala.fi. Lisätietoja Vuokko Leirimaa puh. 040 3145 666).

Hallintojohtajan päätösesitys:

Hyvinvointilautakunta päättää ylimääräisten avustusten myöntämisen liitteenä olevan esityksen mukaan. Liikkumisen lisäämiseen 4 440,00 euroa, digiosaamisen lisäämiseen 3 050,00 euroa, syrjäytymisen ennakointiin ja osallisuuden vahvistamiseen 2 890,00 euroa ja koronan aiheuttamiin taloudellisiin menetyksiin 22 900,00 euroa.

Päätös:

Hyvinvointilautakunta päätti ylimääräisen avustusten myöntämisen liitteenä olevan esityksen mukaan. Liikkumisen lisäämiseen 4.440.00 euroa, digiosaamisen lisäämiseen 3 050, 00 euroa syrjäytymisen ennakointiin ja osallisuuden vahvistamiseen 2 890,00 euroa ja koronan aiheuttamiin taloudellisiin menetyksiin 24 620,00 euroa.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Hyvinvointilautakunta	§ 13	26.03.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 22	15.04.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 27	28.05.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 35	25.08.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 47	22.10.2020

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

- Merkittiin, että Eija Liljavirta ilmoitti esteellisyytensä (ns.yhteisöjäävi) avustuskohtaan 17 ja oli päätöksenteossa mukana kohtien 1-16 ja 18-31 ajan.

- Merkittiin, että Matti Virpiaro ilmoitti esteellisyytensä (ns.yhteisöjäävi) kohtaan 30 ja oli päätöksenteossa mukana kohtien 1-29 sekä kohdan 31 ajan.

Liite 1. Ylimääräisen avustushaun myöntämistaulukko.

Hyvinvointilautakunta

§ 48

22.10.2020

Ilmoitusasiat

Hyvinvointilautakunta § 48

- Korona- sekä Keusote ajankohtaiskatsaus
- Loppuvuoden hyvinvointilautakunnan kokousajankohdan päättäminen

Hallintojohtajan päätösesitys:

Merkitään korona- ja Keusoten ajankohtaiskatsaus tiedoksi ja päätetään vuoden viimeisen hyvinvointilautakunnan kokouksen ajankohta.

Päätös:

Merkittiin korona- ja Keusote ajankohtaiskatsaus tiedoksi .

Päätettiin hyvinvointilautakunnan kokousajankohdaksi 26.11.2020 klo 17.00 ja varalle 25.11.2020 klo 17.00.

Seuraavassa kokouksessa listalla kunnan organisaatioasiaa sekä kutsutaan Keusotesta päihde- ja mielenterveysasioiden esittely.